

MÜZECİLİK UYGULAMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Akın TEMÜR

Sunumda yer alan tüm fotoğraflar telif hakkına sahiptir. Yalnızca eğitim amaçlı olarak kullanılmıştır. Başka bir amaç için kullanılamaz.

Sunumun hazırlanmasında ağırlıklı olarak aşağıdaki kaynaklar kullanılmıştır.

- 1. Müzecilik ve Sergileme, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları (Edit. E. Altınsapan, N. Küçükhasköylü), Eskişehir 2013
- 2. Müze Müdürleri ve Müze Araştırmacıları İçin Ders Notları, Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara 2012

6. Vakıf Müzeleri

Koleksiyon yönetimi vakıflara bağılı olarak kültür varlıklarını koruma amacıyla kurulmuş müzelerdir. Türkiye'de bu tür müzelerdeki eski eserlerin korunması ve değerlendirilmesi Vakıflar Genel Müdürlüğüne yapılmaktadır. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün müzecilik çalışmaları oldukça eski tarihlere dayanmaktadır. 1846 yılında İstanbul'da silah deposu olarak kullanılan Aya İrini Kilisesi'ne eski eserler getirilerek ve bir anlamda ilk Türk Müzesi'nin kurulmuş olduğu bilgisi daha önceki ünitelerde verilmişti.

Aya İrini'den sonra Çinili Köşk'te biriktirilen eserler arasında arkeolojik eserler yeni müzeye taşındıktan sonra, Müze-i Hümayun Müdürü Osman Hamdi Bey başkanlığında, Evkaf Nezareti temsilcisinin de bulunduğu komisyonda, İslam eserlerinin koruma önlemleri alınmış ve çalışmalar sonucunda 1914 yılında Süleymaniye imaret Binası'nda Evkaf Nezareti tarafından Evkaf-ı İslamiye Müzesi açılmıştır. Çok zengin vakıf eserlerinden oluşan koleksiyonu ünlü bu müze günümüzde Türk ve İslam Eserleri olarak bilinmektedir ve Kültür ve Turizm Bakanlığı çatısı altında hizmet vermektedir.

Yıllar sonra Vakıflar Genel Müdürlüğünde müze fikrinin ortaya çıkması ile beraber 1967-69 yıllarında Vakıflar Genel Müdürlüğü kültürel faaliyetlerinde bir artış olmuş ve İstanbul'da üç yeni müze açılmıştır. Günümüzde Vakıflar Genel Müdürlüğünün müzecilik faaliyetlerinde yeni atılımlar olmakta ve çağdaş müzecilik anlayışına uygun Vakıf Müzeleri kurulmaktadır. Ankara, İstanbul, Bursa, Edirne, Antalya, Konya, Kayseri Sivas ve Tokat gibi illerde Vakıf Eserleri Müzesi kurulmakta ya da mevcut müzeler yeniden yapılandırılmaktadır.

KOLEKSİYONLARINI SERGİLEDİKLERİ MEKÂNLARA GÖRE MÜZELER

1. Açık Hava Müzeleri

Genellikle eserlerin açık havada sergilendiği müzelere Açık Hava Müzeleri denilmektedir. Bu müzeler kaybolmaya yüz tutmuş olan kültürel maddi değerlerin yaşatılması, uluslararasıdaki kültürel değerlerin farklılıklarının karşılaştırılmasına ve çok kültürlülüğün bir zenginlik olarak kabul edilmesine imkân sağlarlar. Açık hava müzelerinin ilk örnekleri 19. yüzyılda İskandinavya'da görülmeye başlamıştır.

1870'li yıllardan sonra "Folklor Müzeleri"nin kurulmasıyla ve yaygınlaşmasıyla birlikte İskandinav ülkelerinde, buldukları yerden bir parka taşınmış evlerden oluşan köylerin yer aldığı Açık Hava Müzeleri kurulmuştur. 1881 yılında açılan **Dünya'nın ilk Açık Hava Müzesi Norveç Oslo yakınlarındaki Kral II. Oscar'ın koleksiyonundan oluşmaktadır** ([The Norsk Folkmuseum in Oslo](#)). Açık hava müzesinde ortaçağdan 20. yüzyıla kadar geleneksel Norveç yapı tiplerinin gelişimini gösteren yapılar bulunmaktadır.

Norveç Oslo Açık Hava Müzesi

Norveç Oslo Açık Hava Müzesi

Norveç Oslo Açık Hava Müzesi

Norveç Oslo Açık Hava Müzesi

Norveç Oslo Açık Hava Müzesi

Norveç Oslo Açık Hava Müzesi

- Benzer bir diğer örnek 1891'de açılan **İsveç Stockholm'deki Skansen'dir**. İsveç kırsal yaşamını ve kültürünü muhafaza etmek amacıyla olan müzede geleneksel kıyafetleriyle çiftçilerin, dericilerin, fırıncıların yaşam biçimleri sergilenmektedir. Türkiye'de Avrupa'daki gibi planmış Açık Hava Müzesi olmamakla beraber, bazı kentsel sit alanları sahip oldukları yapısal özellikleriyle (kentsel doku, bölgenin yaşam tarzı gibi) birer Açık Hava Müzesi özelliği taşımaktadır.

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

Stokholm Skansen Açık Hava Müzesi

- Ürgüp, Safranbolu, Mardin gibi kentsel sit alanları örnek verilebilir. Korunmakta olan açık arkeolojik alanlar da birer Açık Hava Müzeleridir. Atina'daki antik agora kalıntıları, Roma'daki ünlü forumlar ve Pompei kenti örnek verilebilir. Ülkemizde ise Çanakkale'de Truva ve Çorum'da Alacahöyük bu gruba girer.

Ürgüp

Ürgüp

Safranbolu

Safranbolu

Safranbolu

Safranbolu

Safranbolu

Mardin

Mardin

Mardin

Mardin

Pompei

Pompei

Pompei

photo © André M. Winter

hosted by www.geotraces.net

Pompei

Pompei

Alacahöyük

Alacahöyük

Alacahöyük

Alacahöyük

Truva

Truva

Truva

Truva

Truva

Truva